

Den 14. juni 2001 afgav jeg en endelig rapport vedrørende min inspektion den 24. oktober 2001 af Arresthuset i Slagelse. I rapporten bad jeg om udtalelser mv. om nærmere angivne forhold.

Jeg modtog herefter en udtalelse af 17. juli 2002 med bilag, herunder en udtalelse af 16. juli 2002 fra arresthuset, og en udtalelse af 16. september 2002 med bilag fra Direktoratet for Kriminalforsorgen.

Jeg skal herefter meddele følgende:

Ad punkt 2.2. Cellerne

Jeg henstillede til arresthuset at cellerne blev udstyret med senge- og/eller skrivebordslampe (f.eks. en arkitektlampe der tillige vil kunne fungere som læselampe). Jeg bad om underretning om hvad der skete i anledning af min henstilling.

Jeg anmodede endvidere arresthuset om en udtalelse vedrørende en klage fra talsmændene over den meget skarpe belysning fra lysstofrørene i loftet, og jeg bad i den forbindelse arresthuset om at overveje at udskifte lysstofrørene med en anden, og mere behagelig, belysning.

Arresthuset har udtalt at arresthuset er enig i at det er ønskeligt med en bedre belysning på cellerne. Arresthuset vil i forlængelse af den igangværende ombygning ansøge direktoratet om særbevilling til anskaffelse af sengelamper og eventuelt skrivebordslamper. Kan dette ikke bevilges, vil arresthuset afholde udgiften af eget budget, men det vil så ske over 2-3 finansår. For så vidt angår lysstofrørene, vil arresthuset ved udskiftningen af disse på cellerne indkøbe lysstofrør med en blødere belysning. Arresthuset har i den forbindelse oplyst at der tidligere var hængelamper, men at arresthusets elektriker ikke fandt det forsvarligt med det nuværende ledningsnet.

Direktoratet har henholdt sig hertil med bemærkning om at udgiften til udskiftning af inventar og belysning som udgangspunkt skal afholdes af arresthusets egen bevilling. Direktoratet finder under henvisning til den forventede størrelse af udgiften til ny belysning på cellerne, at arresthuset selv bør afholde udgiften hertil og har anmodet arresthuset om at følge min henstilling og fremskynde udskiftningen af belysningen samt meddele direktoratet hvornår udskiftningen vil blive foretaget. Direktoratet har oplyst at direktoratet vil holde mig orienteret herom.

Jeg tager det oplyste til efterretning og afventer videre orientering fra direktoratet.

Da direktoratet i sin rapport af juni 1999 om direktoratets interne inspektion af Arresthuset i Slagelse havde tilkendegivet at arresthuset over for direktoratet burde komme med en plan for hvordan arresthuset ville foretage løbende udskiftning af inventaret og istandsættelse af cellerne, gik jeg ud fra at arresthuset havde en sådan plan over udskiftning/vedligeholdelse af inventaret. Jeg bad derfor arresthuset om at sende mig en kopi af denne plan.

Arresthuset har oplyst at der ikke ses at være udarbejdet en plan over udskiftning af celleinventar og vedligeholdelse af cellerne. Det er planen at alt inventar skal gennemgås når ombygningen er overstået, og på baggrund heraf vil der blive lavet en plan for udskiftning af inventar. Vedligeholdelse af inventar foretages løbende.

Direktoratet har anmodet arresthuset om at udarbejde en plan for udskiftning af celleinventaret og indsende denne til direktoratet. Planen vil herefter blive videresendt til mig.

Jeg tager det oplyste til efterretning og har noteret mig at planen vil blive sendt til mig.

Også med henvisning til direktoratets inspektionsrapport hvoraf det fremgik at direktoratet havde henvist arresthuset til at forelægge et spørgsmål om udskiftning af de gamle faldstammer direkte for direktoratet, bad jeg om at få oplyst om spørgsmålet havde været forelagt for direktoratet og i givet fald med hvilket resultat.

Arresthuset har oplyst at det (heller) ikke har været muligt at finde noget skriftligt om dette emne i arresthusets arkiv, men at behovet for udskiftning ikke er blevet mindre.

Direktoratet har oplyst at direktoratet ikke har modtaget nogen ansøgning om særbevilling til udskiftning af arresthusets faldstammer. Det fremgår heller ikke af bygningssynsrapporten fra april 2002 at der skulle være problemer hermed. Direktoratet har anmodet arresthuset om at kontakte maskinmesteren på Statsfængslet i Vridsløselille, der er konsulent for arresthuset på det tekniske område, og herefter eventuelt forelægge sagen for direktoratet.

Jeg har noteret mig det oplyste og foretager mig ikke mere vedrørende dette forhold.

Ad punkt 2.3.2. Fritidsfaciliteter

Jeg bad arresthuset om at oplyse om eventuelle planer for istandsættelse af motionsrummet, herunder udbedring af hullerne i væggen.

Arresthuset har oplyst at motionslokalet vil blive flyttet til et større lokale i kælderen (det gamle værksted). Der vil herved blive bedre plads til redskaberne. Det er herefter planen at det nuværende motionslokale skal indrettes til bibliotek.

Direktoratet har udtalt at direktoratet ingen bemærkninger har hertil.

Jeg tager det oplyste til efterretning.

Ad punkt 2.3.4. Værksted

Jeg bad arresthuset om at oplyse hvor mange indsatte der vil kunne beskæftiges i det nye værksted som indgik i ombygningsplanerne, og hvilket arbejde de indsatte vil kunne udføre på værkstedet.

Arresthuset har oplyst at det nye værksted er færdigbygget og taget i brug. Arresthuset forventer at der på værkstedet kan beskæftiges 4 - 6 indsatte ud over den faste værkstedsmand. Arbejdet vil primært bestå af lettere montagearbejde. Arresthuset havde for tiden kontakt til to firmaer som havde udtrykt interesse for et samarbejde med arresthuset, og det kunne medføre nye arbejdsopgaver.

Direktoratet har tilsluttet sig det af arresthuset oplyste om beskæftigelsen i det ny værksted og har ikke yderligere bemærkninger.

Jeg har noteret mig det oplyste.

Ad punkt 2.3.5. Toilet og bad

Jeg bad arresthuset om at undersøge om der fortsat lugtede muggent i badeværelset på anden sal og i givet fald undersøge årsagen hertil. Jeg bad om underretning om resultatet af arresthusets undersøgelse(r). Såfremt der fortsat lugtede muggent, bad jeg tillige arresthuset om at oplyse hvad arresthuset havde foretaget sig eller agtede at foretage i den anledning.

Arresthuset har oplyst at arresthuset jævnligt kontrollerer badeværelserne. Der er ikke længere nogen lugt af mug. Dette skyldes formentlig en bedre udluftning end tidligere. Arresthuset har tillige indkøbt et rengøringsmiddel der modvirker og fjerner mug.

Direktoratet har udtalt at direktoratet ingen bemærkninger har hertil.

Jeg tager det oplyste til efterretning.

Ad punkt 2.3.7. Gårdtursarealer

Jeg anmodede om arresthusets bemærkninger til et ønske fra talsmændene om et badmintonnet (til brug i den nye gård).

Arresthuset har oplyst at de indsattes talsmand på et møde har forespurgt om et volleyballnet (ikke et badmintonnet), hvilket arresthuset har tilkendegivet at være positiv overfor.

Direktoratet har udtalt at direktoratet ingen bemærkninger har hertil.

Da arresthuset har tilkendegivet at være positiv over for ønsket om et volleyballnet, går jeg ud fra at et sådant net er eller vil blive indkøbt hurtigst muligt. Det bemærkes at jeg går ud fra at den nye gård er færdig.

Ad punkt 2.3.9. Vaskefaciliteter

Da det fremgik af direktoratets inspektionsrapport af juni 1999 at spørgsmålet om vask af institutionens eget tøj på daværende tidspunkt var under overvejelse i direktoratet, bad jeg direktoratet om at underrette mig om resultatet af disse overvejelser.

Direktoratet har i den anledning anført følgende:

”Af rejseinspektionens rapport af 10 december 1998 [skal være juni 1999; min bemærkning] fremgår, at arresthuset sammen med de indsatte benytter en vaskemaskine installeret i kælderen. Arresthuset vasker fortsat institutionens eget tøj på denne maskine.

Direktoratet har ved skrivelse af 10. december 1996 indskærpet, at kriminalforsorgens institutioner er forpligtet til at anvende kriminalforsorgens egne tjenesteydelser, for eksempel vask på kriminalforsorgens centralvaskerier. Der vedlægges kopi af skrivelsen. Vask af arresthusets eget tøj skal således ske på centralvaskerierne. De i arresthusene opstillede maskiner er almindelige husholdningsmaskiner og skal først og fremmest anvendes til vask af de

indsattes private tøj. Der henvises til § 8 i cirkulære af 1. april 2002 om beklædning samt vask og reparation af indsattes private tøj.

Tjenestestedernes forpligtigelse til at benytte centralvaskerierne er blandt andet begrundet i hensynet til beskæftigelsen af de indsatte i kriminalforsorgens centralvaskerier samt miljøhensyn. På centralvaskerierne benyttes maskiner og vaskeprocesser, der er skånsomme over for miljøet. Arresthusenes kloaksystemer er normalt ikke beregnet på den ekstra belastning, som vil være resultatet, såfremt al tøj vaskes i arresthusene. Endvidere kan der være en risiko for fugtskader på bygningerne, hvis arresthusene ikke samtidig med anskaffelse af maskinerne sikrer sig, at der er den fornødne udluftning i vaskerirummet.

Endelig er størrelsen af arresthusenes bevillinger udregnet på basis af, at institutionerne har udgift til vask af institutionens eget tøj.

Såfremt det enkelte hus har en besparelse ved selv at forestå vask af dette tøj, kan det derfor komme på tale at reducere arresthusets bevilling.

Direktoratet har derfor anmodet arresthuset om en redegørelse for omfanget af arresthusets vask af institutionens tøj.”

Jeg har noteret mig det oplyste og beder om underretning om hvad der videre sker i sagen.

Ad punkt 3.2. Fritid

Under inspektionen noterede jeg mig arresthusets tilkendegivelse af at der muligvis kunne blive tale om en udvidelse af gårdturstiden også i weekenderne, og idet jeg gik ud fra at arresthuset havde overvejet denne mulighed, bad jeg arresthuset om at underrette mig om resultatet af disse overvejelser.

Arresthuset har oplyst at resultatet af overvejelserne er blevet at der ikke automatisk skal ske en udvidelse af gårdturen i weekenderne, men at det er op til det tjenestegørende personale ud fra en konkret vurdering at beslutte om der skal afholdes udvidet gårdtur den pågældende weekend. Baggrunden herfor er personalebemandingen som er fire på hverdage, mens der i weekender kun er to på tjeneste.

Arresthuset oplyser desuden at gårdturen, under hensyn til arresthusets øvrige arbejdsrutiner, er ændret så tidspunktet nu er kl. 14-15 (i stedet for kl. 13-14). Der afholdes fortsat udvidet gårdtur til kl. 16.00 på hverdage i sommermånederne.

Direktoratet har henholdt sig til arresthusets udtalelse og har ikke haft yderligere bemærkninger.

Med den bemærkning at jeg går ud fra at der vil blive givet ekstra gårdtur (også) i weekenderne når der er mulighed for det, tager jeg det oplyste om resultatet af overvejelserne om udvidelse af gårdturstiden i weekenderne til efterretning.

Jeg har noteret mig at gårdturstiden er ændret fra kl. 13-14 til kl. 14-15, men at der fortsat på hverdage er udvidet gårdturstid om sommeren til kl. 16. På grund af ændringen af tidspunktet er der nu kun en times ekstra gårdtur om sommeren mod tidligere to timer.

Jeg henviser i øvrigt til pkt. 11 i den nye fællesskabsvejledning (nr. 71 af 5. juli 2002) hvorefter gårdtursarealerne i det omfang der er mulighed for det, bør anvendes uden for gårdturstiden til fællesarrangementer som boldspil mv.

Ad punkt 3.3. Undervisning

Af direktoratets inspektionsrapport fremgik det at der på daværende tidspunkt kun blev rejst få uddannelsessager, og at det bl.a. skyldtes at der var mange korttidsafsonere i arresthuset. Jeg bad arresthuset om at oplyse om det fortsat forholder sig sådan.

Arresthuset har bekræftet at der stadig rejses ganske få uddannelsessager i arresthuset. Baggrunden er at arresthuset hovedsagelig huser varetægtsindsatte og korttidsafsonere.

Direktoratet har udtalt at direktoratet har noteret sig at baggrunden for de få uddannelsessager er den belægningsmæssige sammensætning i arresthuset og har ingen bemærkninger her til.

Jeg har noteret mig det oplyste.

Ad punkt 6.1. Forplejning

Jeg bad arresthuset om at underrette mig om resultatet af arresthusets overvejelser med hensyn til at stille en brødrister og en mikrobølgeovn til de indsattes rådighed og om indførelse af delvis selvforplejning (som ønsket af talsmændene).

Arresthuset har oplyst at arresthuset i december 2001 indkøbte en mikroovn til brug for de indsatte med henblik på opvarmning af færdigretter. Mikroovnen blev anbragt i køkkenregionen og fungerede i starten tilfredsstillende, men det udviklede sig efterhånden således at de indsatte begyndte en større madproduktion (ikke færdigretter), og det kneb gevaldigt med oprydningen/rengøringen bagefter. Mikroovnen blev derfor fjernet i april 2002 med henblik på at finde en mere egnet placering hvilket ikke har været muligt endnu. Af samme grund er der ikke indkøbt en brødrister. Arresthuset håber at der bliver mulighed for at indrette et mindre køkken i stueplanet.

Direktoratet har henholdt sig til arresthusets udtalelse med bemærkning om at der ikke er planer om indførelse af selvforplejning i arresthuset.

Jeg har noteret mig det oplyste og beder arresthuset om at underrette mig om resultatet af arresthusets overvejelser om en ændret placering af mikroovnen. Jeg går ud fra at arresthuset i forbindelse med disse overvejelser på ny vil overveje spørgsmålet om en brødrister (som ikke på samme måde som en mikroovn kan bruges til egentlig madlavning).

Ad punkt 6.5. Fællesskab

Jeg bad arresthuset om at oplyse om der var udfærdiget nye retningslinjer for afviklingen af fællesskab som direktoratet i brev af 19. september 2001 havde anmodet arresthuset om at udfærdige, og om at sende mig en kopi heraf hvis (eller når) de var udfærdiget.

Arresthuset har oplyst at der er udarbejdet retningslinjer for fællesskab og har vedlagt kopi heraf.

Direktoratet har henholdt sig hertil, men har samtidig bemærket:

”... at der i bekendtgørelse af 5. juli 2002 om indsattes adgang til fællesskab med andre indsatte i kriminalforsorgens institutioner, der trådte i kraft den 1. august 2002, er fastsat retningslinier for fællesskab i arresthusene, og at det fremgår, at arresthusene skal indsende de lokale retningslinier, der er fastsat i medfør af de nye regler, til direktoratet til godkendelse. Direktoratet skal derfor i den forbindelse samlet gennemgå de retningslinier, der er fastsat af arresthusene, herunder af Arresthuset i Slagelse.”

Jeg har noteret mig det oplyste og beder direktoratet om at oplyse hvad Arresthuset i Slagelses regler giver direktoratet anledning til.

Ad punkt 6.7. Talsmandsordning

Jeg henstillede til arresthuset at ændre husordenen så der sker en korrekt henvisning til de gældende bestemmelser om talsmandsvirksomheden, og jeg bad om underretning når det var sket ved fremsendelse af en kopi af ændringen. Husordenen henviste til § 8, stk. 2, 4 og 5 der er en forkert angivelse af retsgrundlaget, og henvisningen i husordenen til § 8, stk. 1 var ikke en helt fyldestgørende henvisning.

Såfremt arresthuset havde fastsat regler om talsmandsvirksomheden (og husordenen således alene er en orientering herom), bad jeg arresthuset om at sende mig kopi af reglerne.

Jeg henstillede tillige til arresthuset samtidig med ovennævnte præcisering at fastsætte regler om kontrol med valget af talsmand, jf. talsmandsbekendtgørelsens § 8, stk. 1, nr. 4, og om hvem drøftelserne skal finde sted med, jf. § 8, stk. 1, nr. 6. Jeg bad om underretning når denne præcisering var sket.

Arresthuset har oplyst at arresthuset har noteret sig mine henstillinger, og at de vil indgå i den kommende revision af husordenen. Et udkast til regler om talsmandsordning er udfærdiget og vil når reglerne er godkendt på samarbejdsudvalgsmødet, blive sendt til mig.

Direktoratet har oplyst at direktoratet vil vende tilbage når direktoratet har modtaget reglerne om talsmandsordningen fra arresthuset.

Jeg afventer denne tilbagemelding.

Ad punkt 6.8. Avishold

I anledning af min bemærkning i et orienterende afsnit i rapporten om at jeg gik ud fra at der også er pligt til at stille gratis avis til rådighed for varetægtsarrestanter, har direktoratet henvist til sin udtalelse i anledning af min endelige rapport om inspektion af Arresthuset i Hillerød. Heri har direktoratet udtalt at varetægtsarrestanter bør have adgang til gratis avis på samme måde som afsonere har det, uanset at varetægtsbekendtgørelsen angiver adgang til aviser som alternativ til adgang til radio og tv. Jeg går da også ud fra at de aviser som Arresthuset i Slagelse stiller gratis til rådighed for de indsatte, også er til rådighed for varetægtsarrestanterne i arresthuset.

Jeg bad arresthuset om at oplyse hvorledes arresthuset havde forholdt sig eller ville forholde sig i forhold straffuldbyrdelseslovens § 58, stk. 3, hvorefter udenlandske indsatte så vidt muligt skal have adgang til aviser, tidsskrifter, bøger mv. på deres eget sprog.

Arresthuset har oplyst at arresthuset har en aftale med Slagelse bibliotek der skaffer bøger og aviser på de sprog der måtte være aktuelle for de udenlandske indsatte, og at ordningen aldrig har givet anledning til problemer. Arrestforvareren har telefonisk supplerende over for direktoratet oplyst at biblioteket leverer dag- eller ugegamle udenlandske aviser typisk på sprogene engelsk, tysk og et arabisk sprog.

Direktoratet har henholdt sig hertil med den bemærkning at direktoratet finder at arresthusets ordning lever op til kravene i straffuldbyrdelseslovens § 58, stk. 3.

Direktoratet har tidligere i forbindelse med inspektion udtalt sig om den måde hvorpå de pågældende institutioner har forholdt sig til bestemmelsen i straffuldbyrdelseslovens § 58, stk. 3, og for så vidt angår adgangen til udenlandske aviser er det indgået i bedømmelsen heraf hvor stort et antal udlændinge de pågældende institutioner har. For institutioner hvor andelen af udlændinge til stadighed er stort, har direktoratet fundet at institutionen har pligt til at abonnere på aviser på hovedsprogene. I sagen vedrørende min inspektion af Arresthuset i Hillerød udtalte direktoratet således:

”...

Arresthuset oplyste endvidere, at de ved næstkommende møde med biblioteket vil forsøge at etablere en ordning, hvor der dagligt leveres i hvert fald en engelsk avis til arresthuset. Arresthuset overvejer endvidere muligheden for at modtage gratisavisen URBAN, som udkommer på engelsk.

Direktoratet skal udtale følgende:

Som nævnt ovenfor er spørgsmålet om aviser reguleret i straffuldbyrdelseslovens § 58. For så vidt angår udenlandske indsatte fremgår det af de specielle bemærkninger til lovforslagets § 58, at formålet med bestemmelsen er at understrege, at det for udenlandske indsatte er af væsentlig betydning at kunne holde sig orienteret om samfundsforhold i deres eget land og på deres eget sprog. Med formuleringen "så vidt muligt" i straffuldbyrdelseslovens § 58, stk. 3, er det forudsat, at der er økonomiske grænser for institutionens pligt til at gennemføre denne ret.

I 2001 udgjorde andelen af udenlandske indsatte i arresthuset i Hillerød 23,7 %. Til sammenligning udgør andelen af udenlandske indsatte i alle landets arresthuse i gennemsnit 13,9 %. På baggrund heraf, og under hensyn til at arresthuset har indsatte af meget forskellige nationaliteter, er det direktoratets opfattelse, at der skal findes 2-3 aviser på hovedsprogene engelsk, fransk eller tysk i arresthuset. Direktoratet tager til efterretning, at arresthuset i stedet

for at abonnere på udenlandske aviser forsøger at etablere en ordning med det lokale bibliotek om levering af aviser på hovedsprogene.

Direktoratet har bedt arresthuset om en orientering om resultatet af mødet med biblioteket.”

I Arresthuset i Haderslev hvor det blev oplyst at knap 20% af arresthusets belægning til staldighed er udlændinge, fandt direktoratet at arresthuset levede op til forpligtelsen i § 58, stk. 3, ved indgåelse af en aftale med det lokale bibliotek om 1 gang ugentligt at modtage (gratis) tyske og engelske aviser, som tilgår biblioteket. Jeg meddelte at jeg tog det oplyste til efterretning og ikke foretog mig mere vedrørende udenlandske indsattes adgang til aviser, tidsskrifter og bøger mv. i dette arresthus.

I sagen vedrørende min inspektion af Arresthuset i Ringsted hvor antallet af udlændinge udgjorde 15,8% af den samlede belægning i Arresthuset i Ringsted i 2001, anmodede direktoratet arresthuset om at overveje hvorledes arresthuset i højere grad kunne leve op til forpligtelsen i straffuldbyrdslovens § 58, stk. 3, ved eksempelvis at indlede et samarbejde med det lokale bibliotek om fremsendelse af bibliotekets fremmedsprogede aviser fra den foregående uge.

Andelen af udlændinge i Arresthuset i Slagelse er ikke oplyst, men jeg går ikke ud fra at det er højere end i arresthusene i Ringsted og Haderslev.

På denne baggrund, og da det fremgår at biblioteket leverer dag- eller ugegamle udenlandske aviser typisk på sprogene engelsk, tysk og et arabisk sprog, foretager jeg mig ikke mere vedrørende spørgsmål om udenlandske indsattes adgang til aviser på fremmedsprog.

Ad punkt 6.12. El-artikler mv.

Jeg anmodede arresthuset om en udtalelse vedrørende den tilsyneladende uoverensstemmelse mellem det der blev oplyst under inspektionen, og det der er anført i husordenen vedrørende adgangen til at medbringe el-artikler. Under inspektionen blev det oplyst at de indsatte gerne må medbringe el-artikler, og der blev ikke oplyst om begrænsninger i denne adgang, men i arresthusets husorden er det anført at der ikke kan indføres elektriske eller elektroniske artikler, bortset fra barbermaskine, hårtørrer, skægtrimmer og vækkeur.

Arresthuset har beklaget at rundvisningen har givet anledning til at jeg har fået en opfattelse af at der ikke er begrænsninger i hvilke el-artikler de indsatte må medbringe i arresthuset. Dét der er anført i husordenen, er gældende, og de begrænsninger der omtalt heri, er lavet for at modvirke overbelastning af arresthusets el-net.

Direktoratet har henholdt sig hertil.

Jeg har noteret mig det oplyste.

Jeg anmodede tillige arresthuset om at oplyse nærmere om de sikkerhedsmæssige forhold der er årsag til at der ikke (som talsmændene havde fremsat ønske om) kan udleveres DVD til de indsatte.

Arresthuset har oplyst at teknikken udvikler sig eksplosivt således at det ikke er muligt at se om en dvd/cd er original eller hjemmebrændt. Da arresthuset har varetægtsindsatte med besøgs- og brevkontrol, har arresthuset valgt at afvise dvd'er og dvd-afspillere. Arrestforvareren har telefonisk over for direktoratet oplyst at forbuddet mod at udlevere de indsattes egne dvd-afspillere og dvd'er desuden skal ses i sammenhæng med arresthusets ønske om at mindske omfanget af elektriske anlæg på cellerne da det ellers er yderst vanskeligt at visitere cellerne (jf. nedenfor om cd-afspillere).

Direktoratet har anført følgende:

”...

Direktoratet bemærker, at det fremgår af pkt. 8 i vejledning nr. 75 af 16. maj 2001 om indsat-tes adgang til at medtage, besidde og råde over egne genstande og penge i kriminalforsorgens

institutioner, at radioer, cd-afspillere, båndoptagere uden mikrofon, cd'ere, bånd og lignende normalt bør kunne udleveres, hvis forholdene i institutionen tillader det.

Det fremgår endvidere af vejledningens pkt. 8, at for så vidt angår video- og dvd-maskiner, tv-spil, dvd-film, disketter til tv-spil og lignende, så tilhører disse genstande - modsat radio og cd-afspillere - ikke den gruppe af genstande, som de indsatte normalt bør kunne få udleveret, hvis forholdene i institutionen tillader det. Det er derimod op til arresthusets ledelse at vurdere, om det konkret er foreneligt med ordens- og sikkerhedshensyn i arresthuset at udlevere dvd-maskiner og dvd-film. Institutionens leder skal endvidere fastsætte nærmere retningslinjer for udlevering af disse genstande.

Direktoratet kan konstatere, at institutionens leder har fastsat regler om, hvilke effekter der må indføres i arresthuset, og at dvd-afspillere og dvd-film ikke er omfattet af de tilladte effekter. Kopi af listen over tilladte effekter vedlægges til ombudsmandens orientering.

Direktoratet kan henholde sig til arresthusets udtalelse om at dvd-afspillere og dvd'ere vil vanskeliggøre visitationen af de indsattes celler. Direktoratet mener ikke, at der er forskel på selve visitationen af cd'ere og dvd'ere, men finder, at det er i overensstemmelse med vejledningen til genstandsbekendtgørelsen, pkt. 8, at arresthuset ud fra et ressource- og sikkerhedsmæssigt hensyn i forbindelse med visitation vælger at bruge ressourcer på at visitere og tillade udlevering af cd'ere til de indsatte, men ikke dvd'ere.”

Jeg har ingen bemærkninger til at der kan ske begrænsning i adgangen til udlevering af egne elektriske artikler ud fra hensynet til de ressourcer der medgår til visitation heraf. Jeg forstår at det netop – og alene – er dette hensyn der er baggrunden for at det ikke er tilladt de indsatte at få udleveret dvd-afspiller og dvd'er.

Som direktoratet selv anfører, er der ikke forskel på visitation af cd'er og dvd'er. Til imødegåelse af problemet med visitation kunne det således vælges at fastsætte en begrænsning i antallet af disketter i stedet for at fravælge den ene slags. Da muligheden for at se dvd forudsætter at de indsatte har (adgang til) en dvd-afspiller, vil der dog fortsat være en øget visitationsbyrde derved at dvd-afspillere ikke, ligesom cd-afspillere, er standardinventar på cellerne. Dvd-afspillere kan til gengæld, modsat cd-afspillerne, afspille såvel film som musik. Jeg her derfor forståelse for de indsattes ønske om udlevering af dvd-afspillere.

Ved min opfølgingsinspektion den 24. september 2002 af Arresthuset i Næstved hvor de indsatte fremsatte ønske om at der blev etableret en lejeordning med hensyn til dvd-maskiner, tilkendegav dette arresthus for så vidt en positiv indstilling hertil, men er dog i

tvivl om Direktoratet for Kriminalforsorgens indstilling hertil og frygter derfor at en eventuel investering vil kunne gå tabt. Jeg har forstået det sådan at Arresthuset i Næstved overvejer at stille et antal dvd-maskiner til rådighed for de indsatte på linje med de radioer med kassette og cd-afspiller som arresthuset stiller til rådighed – om end mod betaling.

Jeg er bekendt med at direktoratet for tiden overvejer udmøntning af indstillingen fra februar 2001 fra den projektgruppe der har overvejet muligheder til modvirkning af indsmugling, handel og brug af narkotika, og at spørgsmålet om udlevering af elektriske artikler er omfattet heraf. Direktoratet vil underrette mig når resultatet af disse overvejelser foreligger. Jeg har senest modtaget underretning om status i sagen i brev af 18. september 2002 hvor direktoratet har oplyst mig om sine foreløbige overvejelser på dette område. I direktoratets overvejelser indgår muligheden for en (yderligere) begrænsning i udleveringen af de indsattes egne effekter til gengæld for en ordning hvor et sortiment af elektriske apparater stilles til rådighed for de indsatte i form af en lejeordning som økonomisk hviler i sig selv. Direktoratet har samtidig oplyst at ville vende tilbage til sagen over for mig ved udgangen af november måned i år.

Da direktoratet overvejer at indføre nye regler, som også vil omfatte spørgsmålet om udlevering af dvd-maskiner, inden for en overskuelig fremtid, foretager mig ikke mere vedrørende dette spørgsmål i relation til min inspektion af Arresthuset i Slagelse.

Jeg bad tillige (i anledning af klage fra talsmændene over indførelse af standardradioer) arresthuset om at oplyse hvorvidt de standardradioer som arresthuset ønskede (eller havde) indført, indeholder cd- og/eller kassetteafspiller således at de kan anvendes til gengivelse af musik efter den indsattes eget valg. I lyset af vejledningens pkt. 8, afsnit 7, hvorefter radioer og cd-afspillere mv. normalt bør kunne udleveres hvis forholdene i institutionen tillader det, bad jeg tillige arresthuset om skriftligt at uddybe hvorfor forholdene i Arresthuset i Slagelse ikke længere tillod at de indsatte kan medbringe egne radioer, cd-afspillere mv. Jeg bad endvidere arresthuset om at oplyse om arresthuset havde overvejet i stedet at fastsætte begrænsninger med hensyn til størrelse mv. af disse apparater, jf. bekendtgørelsens § 3, 2. pkt.

Arresthuset har oplyst at arresthuset har indkøbt og indført standardradio på samtlige celler. Den indkøbte radio indeholder såvel cd- som kassetteafspiller. Standardradioen er gratis for de indsatte. Baggrunden for indførelse af standardradioer var at flertallet af de indsatte havde anlæg der fyldte meget på cellen, hvilket gjorde det yderst vanskeligt at visitere cellerne.

Arresthuset har videre oplyst at det har været overvejet om problemet kunne løses ved at indføre begrænsninger på størrelsen af de indsattes egne anlæg. Arrestforvareren har supplerende telefonisk over for direktoratet oplyst at arresthuset ikke valgte denne løsning fordi en begrænsning på størrelsen af de anlæg som de indsatte måtte medbringe, ville betyde at de fleste indsatte ikke ville kunne få deres anlæg med. Arresthuset valgte derfor at løse problemet ved at indføre standardradioer således at der blev skabt ens forhold for alle indsatte, ligesom man sikrede at alle indsatte havde mulighed for at høre musik efter eget valg og samtidig opnåede den ønskede visitationsfordel. Arresthuset har endelig oplyst at indførelsen af standardradioer ikke har givet anledning til problemer.

Direktoratet har noteret sig at indførelsen af standardradioer i arresthuset er begrundet i visitationshensyn. Henset til at arresthuset stiller gratis radioer med både cd- og kassetteafspiller til rådighed for de indsatte, finder direktoratet ikke anledning til at kritisere arresthusets løsning af visitationsproblemet.

Jeg tager det oplyste til efterretning og foretager mig ikke mere vedrørende dette spørgsmål.

Jeg bad endvidere arresthuset om at oplyse om arresthuset havde fastsat nærmere regler efter genstandsbekendtgørelsens § 3. I bekræftende fald bad jeg arresthuset om at sende mig et eksemplar af disse regler.

Arresthuset har oplyst at der er udarbejdet et liste over tilladte effekter i arresthuset og har vedlagt en kopi heraf.

Direktoratet har ikke fremsat bemærkninger hertil.

I pkt. 8 i vejledningen til genstandsbekendtgørelsen er det anført at de regler som institutionens leder skal fastsætte efter § 3, bl.a. bør indeholde retningslinjer om udlevering af nærmere angivne genstande som er opremset i underpunkter. Arresthusets effektliste omfatter de fleste, men ikke alle, de nævnte forhold.

Bortset fra at henlede arresthusets opmærksomhed herpå, foretager jeg mig ikke mere vedrørende dette forhold.

Ad punkt 6.13. Information af indsatte

Arresthuset oplyste under inspektionen at der var kommet informationsmateriale på engelsk. Jeg bad arresthuset om at oplyse hvad det sigtede til, og om at sende mig en kopi eller et eksemplar heraf.

Arresthuset har oplyst at der er tale om ”Vejledning for anholdte og varetægtsfængslede” og ”Vejledning om afsoning af frihedsstraf” som er udsendt af Direktoratet for Kriminalforsorgen. Disse findes i trykt form på dansk og engelsk. Derudover findes en mastermappe, således at arresthuset kan kopiere vejledningen på sprogene arabisk, estisk, farsi, finsk, fransk, grønlandsk, italiensk, lettisk, litauisk, polsk, russisk, serbisk, spansk, tjekkisk, tyrkisk, tysk og urdu.

Direktoratet har henholdt sig hertil og har vedlagt de nævnte vejledninger.

Jeg har noteret mig det oplyste.

Arresthuset har i øvrigt i sin udtalelse oplyst at oversættelsen af arresthusets husorden til engelsk som var under udarbejdelse på tidspunktet for inspektionen, beklageligvis ikke er modtaget i arresthuset endnu. Arresthuset har den 29. august 2002 telefonisk over for direktoratet

oplyst at arresthuset fortsat ikke har modtaget den engelske version af husordenen, men at arresthuset igen vil rykke for den.

Jeg har noteret mig det oplyste.

Jeg bad endvidere arresthuset oplyse om arresthuset havde overvejet at indføre de forhold vedrørende fleksibilitet i forbindelse med besøg som ikke er nævnt i husordenen. Jeg sigtede her til mulighederne for et ekstra eller et længerevarende besøg hvis lokalet er ledigt.

Arresthuset har oplyst at man ikke hidtil har overvejet at omtale de udvidede besøgstider i husordenen. Ordningen er kendt af alle i arresthuset og fungerer tilfredsstillende. Arresthuset har videre oplyst at arresthuset dog vil overveje, om ordningen ikke bør indføres i husordenen.

Direktoratet har udtalt at ordningen med fleksibilitet i forbindelse med besøg bør indføres i husordenen ved lejlighed.

Jeg er enig med direktoratet i at ordningen bør indføres i husordenen. Jeg går ud fra at det vil ske ved næste revision af husordenen.

Ad punkt 8.2.1. Forhørsclleanbringelse

Jeg bad arresthuset om at oplyse årsagen til at der i 3 af sagerne med fund af mobiltelefoner (forhørsudskrift nr. 34/01, 36/01 og 38/01) skete forhørsclleanbringelse, mens der ikke skete forhørsclleanbringelse i 2 andre sager om fund af mobiltelefoner (forhørsudskrift nr. 31/01 og 32/01). Umiddelbart syntes de sidste 2 sager ikke at adskille sig fra de 3 andre sager.

Arresthuset har oplyst at der ikke var forhold i sagerne som kunne tilsige at de ikke skulle behandles ens. Arresthuset har beklaget at der ikke har været præciseret en politik vedrørende

forhørscelleanbringelse/udelukkelse fra fællesskab hvilket har medført en forskellig opfattelse af hvad der skulle ske i forbindelse med fund af ulovlige effekter m.m. Arresthuset ville omgående få dette rettet.

Direktoratet er enig i at det er beklageligt og har noteret sig at der vil blive truffet foranstaltninger til at sikre en ensartet praksis. Direktoratet har anmodet arrestinspektøren om at gøre direktoratet bekendt med hvad der foretages.

Jeg er også enig i at det er beklageligt at sagerne – som følge af at der ikke har været fastlagt en praksis på området – er behandlet forskelligt. Jeg har noteret mig at direktoratet har bedt arrestinspektøren om at orientere direktoratet om hvad der foretages med henblik på at sikre en ensartet praksis, og jeg beder direktoratet om at underrette mig når direktoratet har modtaget denne orientering.

Jeg bad endvidere arresthuset om at oplyse hvilke(n) undersøgelse(r) der nødvendiggjorde en forhørscelleanbringelse i de 6 tilfælde hvor dette var anvendt, jf. betingelsen herom i straffuldbyrdelseslovens § 71, stk. 1.

Arresthuset har telefonisk over for direktoratet oplyst at der i de nævnte sager ikke blev foretaget yderligere undersøgelser, og at der ikke forelå kollusionsfare, jf. disciplinærstrafvejledningens punkt 3. Som nævnt i den endelige rapport s. 48, fremgår det heraf at der vil kunne ske forhørscelleanbringelse hvis der er grund til at antage at sagens faktiske omstændigheder ikke kan afklares hvis den indsatte har adgang til fællesskab, f.eks. fordi den indsatte vil kunne påvirke eventuelle vidner eller i øvrigt vanskeliggøre undersøgelsens gennemførelse.

Direktoratet har udtalt at direktoratet herefter finder det beklageligt at der har været truffet afgørelse om anbringelse i forhørscelle i de anførte tilfælde. Direktoratet har meddelt arresthuset dette.

Jeg er enig i at det er beklageligt at der skete forhørscelleanbringelse i de 6 tilfælde uden at betingelserne herfor var opfyldte. Jeg har noteret mig at direktoratet har gjort arresthuset bekendt med sin opfattelse.

Jeg anmodede i en konkret sag (forhørsudskrift nr. 33/01) arresthuset om at oplyse det nøjagtige tidspunkt for anbringelsen den 15. august 2001 af den indsatte i forhørscelle. Ved forhøret den 20. august 2001 blev den indsatte ikendt en disciplinærstraf af strafcelle i 5 dage der ifølge forhørsnotatet udløb samme dag kl. 21.00. Såfremt forhørscelleanbringelsen skete før kl. 21.00 den 15. august 2001, bad jeg arresthuset om at oplyse hvorfor strafcelleanbringelsen først udløb kl. 21.00 den 20. august 2001. Jeg anmodede endvidere arresthuset om at oplyse hvorfor det var nødvendigt at lade den indsatte være anbragt i forhørscelle helt frem til forhøret der først fandt sted 5 dage efter at den episode der gav anledning hertil, fandt sted.

Arresthuset har oplyst at anbringelsen i forhørscelle skete i forbindelse med episoden som medførte magtanvendelse, det vil sige kl. 10.55 onsdag den 15. august 2001. Forhøret blev afholdt mandag den 20. august 2001, og her blev der ikendt 5 dages strafcelle til udløb samme dag kl. 21.00. Arresthuset kan ikke give nogen forklaring på tidsforskellen.

Direktoratet har udtalt følgende:

”...

Direktoratet finder det på den baggrund meget beklageligt, at en indsats udståelse af strafcelle først er bragt til ophør 11 timer og 5 minutter efter den ikendte straffetids udløb. Direktoratet har gjort arresthuset bekendt hermed.

Direktoratet har samtidig bedt arresthuset om at rette henvendelse til den indsatte, som uretligt har haft ophold i strafcelle i 11 timer og 5 minutter, og gøre ham bekendt med adgangen til at søge erstatning, jf. straffuldbyrdeleslovens § 106, nr. 2, jf. § 108, 2. pkt.”

Jeg er enig med direktoratet i at det er meget beklageligt at den indsattes udståelse af strafcelle først blev bragt til ophør 11 timer og 5 minutter efter udløbet af den ikendte strafcelletid. Jeg har noteret mig at direktoratet har bedt arresthuset om at rette henvendelse til den

indsatte og gøre denne (en kvinde) bekendt med adgangen til at søge erstatning. Jeg beder om underretning om udfaldet af denne henvendelse.

I forlængelse af min anmodning om oplysning om hvilke(n) undersøgelse(r) der nødvendigjorde en forhørsceanbringelse i sagerne, bad jeg arresthuset om at oplyse hvorvidt disse undersøgelser nødvendigjorde at de indsatte i 3 tilfælde hvor forhør blev afholdt 2-3 dage efter den dag som forholdet fandt sted, var forhørsceanbragt frem til forhøret.

Arresthuset har oplyst at forhørsceanbringelse i ingen af sagerne har været nødvendig frem til tidspunktet for afholdelse af forhøret. Begrundelsen for forhørsceanbringelserne må derfor søges i arresthusets manglende præcisering på dette område, jf. svar på spørgsmålet ovenfor.

Direktoratet har udtalt at direktoratet på den baggrund finder det beklageligt at der er sket anbringelse i forhørsce. Direktoratet har meddelt arresthuset dette.

Jeg har noteret mig det oplyste og henviser til kritikken ovenfor af at der skete anbringelse i forhørsce i 6 tilfælde, herunder de nævnte 3 tilfælde, uden at betingelserne herfor var opfyldte.

Jeg bad endvidere arresthuset om at oplyse om der er sket delegation af kompetencen til at træffe bestemmelse om forhørsceanbringelse, og i givet fald hvem der er bemyndiget hertil. Såfremt afgørelse i de konkrete tilfælde var truffet af en anden end den der er kompetent hertil, jf. bekendtgørelsens § 3, stk. 2, bad jeg endvidere arresthuset om at oplyse om, og i givet fald hvornår, der skete underretning af den kompetente person. Jeg bad endvidere om en udtalelse om overholdelsen af bekendtgørelsens § 3, stk. 3, hvorefter de indsatte så hurtigt som muligt skal orienteres om begrundelsen for forhørsceanbringelsen og have lejlighed til at udtale sig, i de konkrete sager. Hvis der forelå notater vedrørende disse spørgsmål, bad jeg om kopi heraf.

Arresthuset har oplyst at der ikke er foretaget delegation af kompetencen. Arresthuset har videre oplyst at drøftelser i arresthuset har vist at der (som ovenfor omtalt) har hersket en del usikkerhed og forvirring om anbringelse i forhørscele og udelukkelse fra fællesskab. Der vil på den baggrund ske en skriftlig præcisering over for personalet, og direktoratet vil få en kopi heraf.

Om overholdelsen af bekendtgørelsens § 3, stk. 3, har arresthuset oplyst at de indsatte er orienteret om baggrunden for anbringelsen og har haft lejlighed til at udtale sig.

Direktoratet har udtalt følgende:

”...

Direktoratet forstår arresthusets bemærkninger således, at det ikke er muligt at oplyse, hvem der har truffet afgørelse, og at der ikke foreligger notater. Direktoratet har noteret sig arresthusets oplysning om, at der vil blive lavet skriftlige retningslinier for anbringelse i forhørscele. Direktoratet finder det beklageligt, at der ikke er lavet notat om, hvem der har truffet afgørelsen, ligesom det burde være noteret, at de indsatte er orienteret om baggrunden og har haft lejlighed til at udtale sig. Direktoratet har meddelt arresthuset dette.”

Jeg har ligesom direktoratet noteret mig at der vil blive udfærdiget skriftlige retningslinjer som direktoratet vil få kopi af. Jeg beder direktoratet om at sende mig en kopi når direktoratet har modtaget retningslinjerne fra arresthuset.

Jeg har endvidere noteret mig arresthusets oplysning om at de indsatte har fået en begrundelse for anbringelsen og har haft lejlighed til at udtale sig, jf. bekendtgørelsens § 3, stk. 3. Jeg er enig med direktoratet i at det er beklageligt at der ikke foreligger notater herom, og om hvem der traf afgørelse om forhørsceleanbringelse. Dette er særligt beklageligt i betragtning af at direktoratet ved sin inspektion af arresthuset gjorde arresthuset opmærksom på denne notatpligt, jf. direktoratets rapport fra juni 1999. Såfremt afgørelsen er truffet efter § 3, stk. 2, af en person der ikke var kompetent hertil, burde der tillige have været notat om hvorvidt og i givet fald hvornår der skete underretning af den kompetente person, jf. også direktoratets rapport fra juni 1999.

Ad punkt 8.2.2. Sagsbehandlingstiden

Jeg bad arresthuset om at oplyse hvorfor der i ét tilfælde (forhørsudskrift nr. 33/01 der også er omtalt under pkt. 8.2.1.) gik 5 dage før der blev afholdt forhør.

Arresthuset har oplyst at det skyldtes at arrestforvareren holdt ferie. Ifølge overvagtmasteren var det ikke tidsmæssigt muligt at afvikle forhøret tidligere. Arresthuset har samtidig oplyst at forhør i øvrigt altid søges afholdt samme dag som rapporten foreligger eller senest den næstfølgende arbejdsdag. Når dette undtagelsesvis ikke sker, skyldes det hensyn til arresthusets øvrige rutiner.

Direktoratet har udtalt at forhøret efter direktoratets opfattelse – uanset det anførte – burde have være afholdt tidligere. Direktoratet har gjort arresthuset bekendt med dette.

Jeg er enig med direktoratet i at forhøret burde have været afholdt tidligere. Jeg har noteret mig at direktoratet har gjort arresthuset bekendt med sin opfattelse.

Jeg anmodede endvidere arresthuset om at oplyse hvornår advarslen i sagen med rapport af 22. august 2001 blev givet.

Arresthuset har oplyst at advarslen blev givet samme dag, som rapporten er dateret (22. august 2001). Dette skete under en samtale hvor indsatte havde mulighed for at udtale sig.

Direktoratet har meddelt arresthuset at tidspunktet for advarslelsens meddelelse burde have fremgået af rapporten, ligesom det burde have fremgået af rapporten at den indsatte havde haft lejlighed til at udtale sig.

Jeg er enig med direktoratet i det anførte og har noteret mig direktoratets meddelelse til arresthuset.

Ad punkt 8.2.4. Partshøring mv.

Jeg anmodede arresthuset om at oplyse om den indsatte i advarselssagen forud for meddelelse af advarslen skriftligt blev orienteret om hvilken afgørelse arresthuset agtede at træffe, og om at han havde adgang til at udtale sig, jf. disciplinærstrafbekendtgørelsens § 6, stk. 2, nr. 1 og 2. I bekræftende fald bad jeg arresthuset om at vedlægge en kopi af denne skriftlige orientering.

Arresthuset har oplyst at den indsatte ikke er blevet skriftligt orienteret, men indkaldt til samtale, hvor indsatte mundtligt blev orienteret og havde lejlighed til at udtale sig.

Direktoratet har udtalt at den indsatte efter direktoratets opfattelse skulle have været skriftligt orienteret. Direktoratet har meddelt arresthuset dette.

Jeg er enig med direktoratet heri og har noteret mig at direktoratet har gjort arresthuset bekendt med sin opfattelse.

Ad punkt 8.2.6. Vejledning om rettigheder

Jeg gik ud fra at arresthuset havde ændret formuleringen i den skriftlige vejledning som arresthuset udleverer til de indsatte ved forhørets begyndelse, i overensstemmelse med anbefaling fra direktoratet i forbindelse med direktoratets inspektion af arresthuset (så det tydeligt fremgår at den indsatte har ret – men ikke pligt – til at udtale sig i sagen, jf. nu bekendtgørelsens § 7, stk. 4, nr. 3). Jeg anmodede dog for en ordens skyld arresthuset om at sende mig et eksemplar af den skriftlige vejledning.

Arresthuset har vedlagt et eksemplar af vejledningen, men har samtidig oplyst at vejledningen ikke anvendes længere idet arresthuset nu ved forhør bruger Klientsystemets forhørsdel. I den forbindelse oplæses rettighederne for den indsatte.

Direktoratet har henholdt sig hertil.

Der er ikke i denne vejledning sket en præcisering som anbefalet af direktoratet i direktoratets rapport fra juni 1999.

Det er efter min opfattelse beklageligt. Da vejledningen ikke anvendes mere, foretager jeg mig dog ikke mere i den anledning.

Arresthuset havde ikke i forhørsnotaterne nævnt rettighederne særskilt, men havde udleveret nævnte skriftlige vejledning. Da direktoratet ikke havde haft bemærkninger hertil ved direktoratets inspektion, anførte jeg at direktoratet (på daværende tidspunkt) så vidt ses havde fundet at notatpligten var opfyldt ved at det generelt var oplyst i forhørsnotatet at den indsatte var vejledt om sine rettigheder når samtlige de rettigheder der skal vejledes om, var nævnt i en skriftlig vejledning som samtidig blev udleveret. Da der efter pkt. 4 i den nugældende disciplinærstrafvejledning (som jeg tidligere havde citeret) er pligt til i selve forhørsnotatet særskilt at nævne hver enkelt af de rettigheder som der er vejledt om, og det tydeligt skal fremgå at den indsatte er vejledt om hver enkelt rettighed, eventuelt ved afkrydsning i fortrykte rubrikker, bemærkede jeg at det ikke længere syntes at være tilstrækkeligt at det i forhørsnotatet generelt oplyses at den indsatte er orienteret om (samtlige) sine rettigheder, selv om der samtidig udleveres en skriftlig vejledning hvori samtlige de rettigheder der skal vejledes om, er nævnt. Jeg anmodede direktoratet om at oplyse om det er en korrekt forståelse af det citerede i vejledningen. I bekræftende fald gik jeg ud fra at arresthuset fremover ville gøre notat i overensstemmelse hermed.

Direktoratet har i den anledning udtalt følgende:

”...

Direktoratet er enig i, at det ikke vil være i overensstemmelse med vejledningens punkt 4 at oplyse, f.eks. at ’den indsatte er orienteret om sine rettigheder’, også selv om der samtidig

udleveres en vejledning til den indsatte. De enkelte rettigheder, som den indsatte er orienteret om, bør derimod udtrykkeligt fremgå af forhørsnotatet.

Der er i Klientsystemet taget højde for dette, idet alle de rettigheder, den indsatte skal orienteres om, er fortrykt i systemets forhørsdel. Når forhørslederen har vejledt den indsatte, markeres dette på skærmen. Systemet er opbygget således, at forhøret ikke kan afsluttes, hvis forhørslederen ikke har foretaget markeringen. Rettighederne bliver desuden optrykt på den udskrift fra forhørsdelen, som udleveres til den indsatte.”

Jeg tager det oplyste til efterretning. Da arresthuset som nævnt nu bruger forhørsdelen i Klientsystemet, foretager jeg mig ikke mere vedrørende spørgsmålet om vejledning i dette arresthus, men jeg beder direktoratet om at sende mig en udskrift af forhørsdelen i Klientsystemet.

Ad punkt 8.2.7. Notatpligt

Jeg gik ud fra at selve indberetningen med påtegning om afgørelsen i advarselssagen udgjorde det notat der skal udfærdiges efter disciplinærstrafbekendtgørelsens § 8, stk. 1, men hvis denne opfattelse var forkert, bad jeg arresthuset om at meddele mig det.

Arresthuset har bekræftet at der ikke er lavet særskilt notat.

Jeg har noteret mig det oplyste.

Ad punkt 8.2.7.1. Protokollen

Selv om disciplinærstrafvejledningens pkt. 10 ifølge overskriften til dette punkt alene angår forhørsprotokollen, gik jeg ud fra at reglerne i dette punkt også gælder for protokollen for de sager der behandles efter § 6 – bortset fra de forhold der alene er relevante for forhørssager-

ne. Hvis denne opfattelse var forkert, bad jeg direktoratet om at oplyse det. I benægtende fald bad jeg direktoratet om at oplyse hvorfor punktet (kapitlet) bærer overskriften ”Forhørsprotokollen”.

Direktoratet har bekræftet at reglerne i punkt 10 også gælder for de sager der behandles efter disciplinærstrafbekendtgørelsens § 6. Overskriften skyldes at den protokol hvori notaterne fra disciplinærsagerne skal indsættes, i daglig tale går under navnet forhørsprotokollen.

Jeg har noteret mig det oplyste. Jeg går ud fra at direktoratet ved næste revision af vejledningen vil overveje eventuelt at præcisere dette.

Jeg anmodede endvidere arresthuset om en udtalelse vedrørende overholdelse af kravet om fortløbende sidenummerering for så vidt angår sager der behandles efter disciplinærstrafbekendtgørelsens § 6 (som der kun var én af blandt de disciplinærsager som jeg modtog fra Arresthuset i Slagelse).

Arresthuset har oplyst at forhørsudskrifter nummereres efter princippet nr./årstal eksempelvis 1/02 - 2/02 osv. Arresthusets rapporter har ikke hidtil været nummeret på samme måde, men det vil omgående blive rettet.

Direktoratet har henholdt sig hertil med den bemærkning at direktoratet har forstået arresthusets udtalelse således at sager efter disciplinærstrafbekendtgørelsens § 6 fremover vil indgå i den fortløbende sidenummerering.

Jeg tager det oplyste til efterretning. For en ordens skyld henleder jeg opmærksomheden på at der efter vejledningen skal ske en fortløbende paginering der som nævnt af direktoratet i den udtalelse der er citeret s. 63 i den endelige rapport, ikke kan opfyldes ved nummerering af det enkelte forhørsudskrift. En (eventuel) nummerering skal således suppleres med fortløbende paginering.

Ad punkt 8.2.7.2. Indholdet af notatet

Jeg anmodede direktoratet om at præcisere hvad bestemmelsen i § 8, stk. 5, 2. pkt. sigter til – dvs. hvad der er det selvstændige indhold af denne bestemmelse i forhold til § 8, stk. 2, nr. 1, § 8, stk. 5, 1. pkt. og § 8, stk. 5, 4. pkt. Efter § 8, stk. 5, 2. pkt. skal det noteres på hvilket grundlag afgørelsen er truffet, men det fremgår ikke om der hermed sigtes til såvel det faktiske grundlag, herunder det bevismæssige grundlag, som det retlige grundlag. Jeg henviste i den forbindelse til at det for så vidt angår det faktiske grundlag, allerede fremgår af § 8, stk. 2, nr. 1, og § 8, stk. 5, 1. pkt., at der skal gøres notat om det indberettede og de afgivne forklaringer, og at det af § 8, stk. 5, 4. pkt. og vejledningens pkt. 9 følger at der bl.a. skal gøres notat om de faktiske omstændigheder der er af væsentlig betydning for afgørelsen (herunder en gengivelse af det indberettede og de afgivne forklaringer).

Direktoratet har oplyst at bestemmelsen er indsat for at præcisere vigtigheden af at bevisbeholdelsen beskrives nærmere i forhørsnotatet.

Jeg har noteret mig det oplyste.

Ad punkt 8.2.7.3. Begrundelse

Med hensyn til straffen for upassende sprogbrug i et konkret tilfælde (forhør nr. 33/01) bad jeg arresthuset om at oplyse hvilken bestemmelse der var overtrådt. Arresthuset havde henvist til den tidligere gældende bestemmelse i fuldbyrdelsesbekendtgørelsens § 19, stk. 4, hvori det bl.a. var anført at de indsatte i forhold til personalet og andre indsatte skal anvende en almindelig god omgangstone. En tilsvarende bestemmelse findes ikke i straffuldbyrdelsesloven eller de administrative bestemmelser der er udfærdiget i medfør heraf (og der forelå ikke oplysning om at arresthuset i sine interne regler havde bestemt at upassende sprogbrug kunne medføre disciplinærstraf).

Arresthuset har i sin udtalelse anført at der burde have været henvist til straffuldbyrdelseslovens § 67, stk. 1, nr. 6 og § 68, stk. 2, nr. 4. Arresthuset har telefonisk over for direktoratet supplerende oplyst at det ikke af arresthusets interne regler fremgår at upassende sprogbrug kan medføre disciplinærstraf. Betingelserne i straffuldbyrdelseslovens § 67, stk. 1, nr. 6, for ikendelse af en disciplinærstraf for upassende sprogbrug har derfor ikke været opfyldte. Arresthuset beklager at dette har været overset.

Direktoratet har udtalt at direktoratet finder dette beklageligt. Direktoratet har meddelt arresthuset dette.

Jeg er enig i at det er beklageligt at arresthuset har ikendt en disciplinærstraf for upassende sprogbrug når det ikke af arresthusets interne regler fremgår at upassende sprogbrug kan medføre disciplinærstraf, hvorfor betingelserne for ikendelse af en disciplinærstraf i straffuldbyrdelseslovens § 67, stk. 1, nr. 6, ikke har været opfyldte. Jeg har noteret mig at direktoratet har gjort arresthuset bekendt med sin opfattelse.

For så vidt angår arresthusets henvisning til § 67, stk. 1, nr. 6, og § 68, stk. 2, nr. 4, bemærker jeg at ingen af disse bestemmelser udgør retsgrundlaget for den overtrådte bestemmelse, men derimod retsgrundlaget for ikendelse af disciplinærstraf. Jeg henviser til den endelige rapport s. 78 og 82 øverst for så vidt angår henvisningen til § 67 og til s. 84-85 for så vidt angår § 68.

Det fremgår ikke hvilken betydning den ”upassende sprogbrug” havde for strafudmålingen. Ved arresthusets henvisning nu til straffuldbyrdelseslovens § 68, stk. 2, nr. 4, der hjemler ikendelse af strafcelle for ”vold eller trusler om vold mod medindsatte, personale eller andre i institutionen”, fremgår det at arresthuset (til dels) har fundet at den indsatte havde overtrådt straffelovens bestemmelser om vold og/eller trusler om vold. Det fremgår af forhørsnotatet i sagen at den indsatte havde slået en fængselsfunktionær i brystet med flad hånd og havde truet med at stikke ham ”en på brillen” samt at den indsatte havde kaldt ham ”røde apparat”.

Bortset fra at bemærke at arresthuset burde have henvist til straffelovens bestemmelser om vold og/eller trusler om vold hvis slaget mod fængselsfunktionæren og/eller truslen om at "stikke ham en på brillen" indgik i grundlaget for disciplinærstraffen, foretager jeg mig ikke mere vedrørende denne sag under dette punkt.

Ad punkt 8.2.8. Straffudmåling

Jeg anmodede om en udtalelse om hvorvidt straffudmålingen (strafcelle) i alle sagerne om besiddelse af mobiltelefon var i overensstemmelse med straffuldbyrdslovens § 68, stk. 2.

Arresthuset har oplyst at indsmugling af mobiltelefoner anses for en grov overtrædelse som omfattes af straffuldbyrdslovens § 68, stk. 2, nr. 6 (der hjemler ikendelse af strafcelle for "andre grove eller oftere gentagne forseelser").

Direktoratet har anført følgende:

"...

Det er direktoratets opfattelse, at indsmugling af mobiltelefoner i et arresthus er egnet til at stille arresthuset over for så tungtvejende sikkerhedsmæssige problemer, at det ikke kan kritiseres, at indsmugling i de anførte sager er anset for en så 'grov' overtrædelse, at det er omfattet af bestemmelsen i straffuldbyrdslovens § 68, stk. 2, nr. 6."

Jeg tager det oplyste til efterretning.

Ad punkt 8.2.9. Vejledning om klageadgang og domstolsprøvelse

Jeg anmodede arresthuset om at oplyse hvorvidt klagevejledningen til de indsatte i forhørs-sagerne havde omfattet oplysning om klagefristen.

Jeg bad tillige arresthuset om oplysning om hvorvidt den indsatte i advarselssagen (rapport af 22. august 2001) var orienteret om klageadgangen og klagefristen.

Arresthuset og direktoratet har besvaret disse anmodninger samlet. Arresthuset har oplyst at de indsatte i alle sager oplyses om klagefristen, og at dette for fremtiden vil blive noteret i forhørsudskriften.

Selv om arresthuset ikke har svaret på hvorvidt der blev givet klagevejledning i advarselssagen (der blev behandlet efter bekendtgørelsens § 6), lægger jeg på baggrund af det anførte til grund at der også er givet klagevejledning i denne sag.

Direktoratet har udtalt at direktoratet finder det beklageligt at der ikke er notat om klageadgang og klagefrist. Direktoratet har meddelt arresthuset dette.

Advarselssagen og 6 af de 9 forhørssager vedrørte varetægtsarrestanter.

Straffuldbydelseslovens § 111, stk. 2, vedrørende klagefrist gælder alene for dømte. Efter denne bestemmelse gælder således ingen klagefrist for afgørelser truffet over for varetægtsarrestanter. Efter disciplinærstrafbekendtgørelsens § 1, stk. 2, er reglerne i straffuldbydelsesloven og bekendtgørelsen gjort anvendelige for varetægtsarrestanter. Jeg har i forbindelse med min inspektion af Arresthuset i Sønderborg anført at jeg forstår at der ved henvisningen til straffuldbydelsesloven sigtes til lovens kapitel 11, men inden jeg foretager mig mere vedrørende spørgsmålet, har jeg bedt direktoratet om en udtalelse herom.

Når jeg har modtaget svar fra direktoratet, vil jeg orientere Arresthuset i Slagelse herom. På det foreliggende grundlag foretager jeg mig ikke mere vedrørende spørgsmålet om oplysning om klagefrist i sagerne vedrørende varetægtsarrestanter. For så vidt angår sagerne vedrørende afsonere, har jeg noteret mig at klagevejledningen til direktoratet har omfattet oplysning om klagefristen.

Jeg har endvidere noteret mig at arresthuset fremover vil gøre notat om vejledningen om klagefristen (i forhørsudskriftet for så vidt angår forhørssagerne).

Idet jeg som nævnt lægger til grund at der er givet klagevejledning i advarselssagen, har jeg ligeledes noteret mig at der er givet klagevejledning i denne sag.

Med den bemærkning at det af direktoratets udtalelse fremstår som om arresthuset heller ikke i forhørssagerne har gjort notat om vejledning om klageadgangen til direktoratet, hvilket ikke er tilfældet, har jeg tillige noteret mig at direktoratet har gjort arresthuset bekendt med sin opfattelse.

For så vidt angår spørgsmålet om klagefrist udtalte jeg i rapporten s. 68 og 69 kritik af at der i intet tilfælde var notat om at den indsatte var vejledt om klagefristen, jf. disciplinærstrafbekendtgørelsens § 8, stk. 2, nr. 6.

Idet jeg henviser til min anmodning om en udtalelse i sagen vedrørende Arresthuset i Sønderborg, beklager jeg for så vidt angår de sager der vedrører varetægtsarrestanter, denne kritik som jeg således trækker tilbage.

Da der i en sag hvori den indsatte fik straffcelle i 14 dage (nr. 38/01) ikke var notat om at den indsatte var orienteret om muligheden for efter straffuldbyrdslovens § 112, nr. 3, at indbringe den endelige administrative afgørelse for retten til prøvelse, anmodede jeg arresthuset om at oplyse herom.

Arresthuset har oplyst at den indsatte blev vejledt om adgangen til at begære domstolsprøvelse. Arresthuset oplyser videre at dette burde have fremgået af forhørsnotatet.

Direktoratet har udtalt at direktoratet er enig i at det skal fremgå af notatet at der er orienteret om adgangen til domstolsprøvelse.

Denne sag vedrørte en varetægtsarrestant, og reglerne i straffuldbyrdelseslovens § 112 gælder derfor ikke, jf. også disciplinærstrafvejledningens pkt. 18, sidste pkt.

Det er således en fejl at jeg anmodede om oplysning om hvorvidt der var givet vejledning om adgangen til domstolsprøvelse i denne sag. Fejlen beklages.

Ad punkt 8.2.10. Oplysning til den indsatte om politianmeldelse

Jeg anmodede arresthuset om at oplyse om der blev indgivet politianmeldelse i en konkret sag (nr. 30/01), hvor det i forhørsnotatet var anført at fundne ampuller og injektionsnåle ”overgives” til kriminalpolitiet i Slagelse. I bekræftende fald bad jeg arresthuset om at oplyse om den indsatte blev orienteret herom, og om der i så fald var gjort notat herom i den indsat-tes journal. Såfremt der skete politianmeldelse, bad jeg tillige arresthuset om at oplyse om politiet blev orienteret om udfaldet af disciplinærsagen.

Arresthuset har oplyst at der i den konkrete sag ikke blev indgivet politianmeldelse.

Direktoratet har henholdt sig hertil.

Jeg har noteret mig det oplyste.

Ad punkt 8.2.11. Konfiskation

Såfremt der ikke skete en politianmeldelse i den lige nævnte sag (nr. 30/01 vedrørende fund af ampuller og injektionsnåle), bad jeg arresthuset om at oplyse grundlaget for overgivelsen til politiet.

Arresthuset har oplyst at ampullerne og injektionsnålene blev overgivet til politiet med henblik på destruktion, og at det skete med den indsattes mundtlige accept.

Direktoratet har udtalt at direktoratet finder det beklageligt at der ikke er gjort notat om den indsattes samtykke. Direktoratet har meddelt arresthuset dette.

Jeg har noteret mig at den indsatte gav sit samtykke til overgivelsen til politiet. Jeg er enig med direktoratet i at det er beklageligt at der ikke er gjort notat herom, og jeg har noteret mig at direktoratet har gjort arresthuset bekendt med sin opfattelse.

Såfremt der trods anvendelsen af udtrykket ”konfiskeret” i sagen med forhør nr. 38/01 vedrørende fund af mobiltelefon ikke var tale om konfiskation, bad jeg arresthuset om at oplyse grundlaget for overdragelse af mobiltelefonen til politiet i denne sag. Jeg anmodede endvidere arresthuset om at oplyse hvorvidt samtykke blev forsøgt indhentet – som det var sket i en anden sag vedrørende inddragelse og overdragelse til politiet af en mobiltelefon der blev fundet hos en varetægtsarrestant (nr. 34/01).

Arresthuset har oplyst at mobiltelefonen blev fundet hos en indsat med brev- og besøgskontrol. Politiet blev orienteret og ønskede telefonen udleveret med henblik på kontrol af opringninger. Den indsatte accepterede dette.

Direktoratet har udtalt at direktoratet finder det beklageligt at der ikke er gjort notat om den indsattes samtykke. Direktoratet har meddelt arresthuset dette.

Jeg har noteret mig at den indsatte gav sit samtykke til overgivelse af mobiltelefonen til politiet. Jeg er enig med direktoratet i at det er beklageligt at der ikke er gjort notat herom, og jeg har noteret mig at direktoratet har gjort arresthuset bekendt med sin opfattelse.

For så vidt angår de effekter der blev inddraget i de øvrige tilfælde, anmodede jeg arresthuset om at oplyse hvad der skete med disse effekter. Det drejer sig om advarselssagen (rapport af 22. august 2001) og forhørene med nr. 31/01, 32/01, 33/01 og 35/01.

Arresthuset har oplyst at "[o]mtalte forhør omhandler mobiltelefon, hash og piller", og at inddragne "effekter af denne art overdrages til kriminalpolitiet i Slagelse, med henblik på destruktion". Jeg lægger på denne baggrund til grund at effekterne i de nævnte sager er overdraget til kriminalpolitiet med henblik på destruktion.

Direktoratet har henholdt sig hertil.

Der var i de nævnte sager tale om inddragelse af mobiltelefoner i to tilfælde, 7,5 gram hash i et tredje tilfælde, tabletter i et fjerde tilfælde og hashsmuld og rygebon i det sidste tilfælde (advarselssagen). I sagen vedrørende tabletterne (nr. 33/01) var der tale om en afsoner, mens der i de øvrige tilfælde var tale om varetægtsarrestanter.

Jeg anmoder arresthuset om at oplyse hvorvidt de pågældende indsatte samtykkede i overdragelsen til politiet (med henblik på destruktion). I benægtende fald beder jeg om en udtalelse vedrørende retsgrundlaget for overdragelsen til politiet i disse tilfælde. For så vidt angår sagen med nr. 33/01, beder jeg arresthuset om at oplyse hvorfor der ikke skete konfiskation (som i sagen med nr. 36/01, jf. nedenfor). Hvis der reelt er tale om konfiskation, burde det have været anført i forhørsnotatet med angivelse af hjemmelsgrundlaget herfor.

For så vidt angår en sag hvor der skete konfiskation over for en afsoner af en mobiltelefon (forhør nr. 36/01), bad jeg endvidere arresthuset om at oplyse hvad der skete med telefonen efter at den var blevet konfiskeret.

Arresthuset har henvist til udtalelsen ovenfor. Mobiltelefonen er således (i overensstemmelse med sædvanlig praksis) overgivet til politiet med henblik på destruktion.

Direktoratet har henholdt sig hertil.

Jeg beder arresthuset om at oplyse hvorfor telefonen blev overdraget til politiet med henblik på at politiet forestod destruktionsen.

Ad punkt 8.2.12. Min vurdering af disciplinærsagernes behandling

Jeg udtalte at jeg måtte anse det for beklageligt at der havde været anledning til at udtale kritik i det omfang det var tilfældet. Jeg udtalte endvidere at det er meget beklageligt at arresthuset på nær i et enkelt tilfælde havde henvist til regler der, efter straffuldbyrdelseslovens ikrafttræden den 1. juli 2001, ikke længere var gældende. Jeg måtte imidlertid gå ud fra at Arresthuset i Slagelse nu var blevet fuldt ud opmærksom på de regler der gælder for disciplinærsagers behandling.

Arresthuset har udtalt at arresthuset er enig i kritikken og beklager at den har været nødvendig. Arresthuset ønsker ikke at bortforklare kendsgerningerne, men vil naturligvis tage kritikken til efterretning. Arresthuset har videre oplyst at arresthuset den 15. februar 2001 fik ny arrestforvarer som valgte at videreføre den praksis der hidtil havde været anvendt ved disciplinærsager i arresthuset. Dette var beklageligvis en forkert praksis. Arresthuset er opmærksom på at dette forhold skal rettes op og bringes i orden.

Derudover har arresthuset oplyst at forhør i disciplinærsager i dag afholdes via Klientssystemet hvilket tydeligvis giver et andet og bedre resultat. Derudover var såvel arrestforvareren som arresthusets nye overvagtimester pr. 1. juni 2002 tilmeldt forhørslederkurser.

Endelig har arrestinspektøren oplyst at der for fremtiden på politigården vil blive afholdt jævnlige rutinemæssige møder mellem arrestinspektøren og arrestforvareren sammen med vicepolitimesteren og lederne af ordens- og kriminalpolitiet for derved at styrke den i øvrigt gode forbindelse mellem politi, anklagemyndighed og arresthus.

Direktoratet har tilsluttet sig min kritik. Udover det af arresthuset oplyste som direktoratet har henholdt sig til, har direktoratet bemærket at der efter inspektionen den 24. oktober 2001 – i perioden november 2001 til februar 2002 – fra centralt hold blev afholdt en række kurser for menigt personale i straffuldbyrdelseslovens regler. Et antal personalemedlemmer fra Arresthuset i Slagelse deltog heri. Disse kurser var et supplement til de orienteringskurser som blev afholdt for institutionernes ledende personale forud for straffuldbyrdelseslovens ikrafttræden den 1. juli 2001.

Jeg har noteret mig det oplyste.

9. Opfølgning

Jeg beder om at arresthuset sender de oplysninger som jeg har bedt om under pkt. 8.2.11., tilbage gennem Direktoratet for Kriminalforsorgen med henblik på direktoratets bemærkninger hertil. Jeg afventer i øvrigt underretning vedrørende flere forhold, jf. pkt. 2.2., 2.3.9., 6.1., 6.5., 6.7., 8.2.1. og 8.2.6.

10. Underretning

Denne rapport sendes til arresthuset, Politimesteren i Slagelse, Direktoratet for Kriminalforsorgen, Folketingets Retsudvalg og de indsatte i arresthuset.

Inspektionschef
Lennart Frandsen